

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки
Навчальний рік 2025-2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«Конфліктологія»
(назва освітнього компонента)

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти _____ денна _____

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність «053 «Психологія»»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Клінічна психологія»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
Курс 2

Силабус освітнього компонента розглянуто на засіданні кафедри української мови, основ психології та педагогіки

Протокол від
“29” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. Фоміна Л. В.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем загальної та природничо-наукової підготовки

Протокол від
“30 ” серпня 2024 року № 1

Голова

проф. Мирошніченко М.С.

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА:

1. Абасалієва Оксана Миколаївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри української мови, основ психології та педагогіки ХНМУ
2. Соколова Ірина Михайлівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри української мови, основ психології та педагогіки ХНМУ

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Конфліктологія» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Клінічна психологія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія.

Опис освітнього компонента (анотація). Освітній компонент «Конфліктологія» є вибіркоvim освітнім компонентом для здобувачів освіти ОПП «Клінічна психологія». Вивчається на 1 курсі упродовж 2-го семестру.

Мета вивчення освітнього компонента спрямована на формування у здобувачів освіти цілісної системи знань про природу конфліктів, розвиток умінь діагностувати, попереджувати та конструктивно вирішувати конфліктні ситуації, застосовувати психологічні технології посередництва, переговорів і медіації у професійній діяльності психолога.

Завдання освітнього компонента:

Ознайомити студентів із теоретико-методологічними основами сучасної конфліктології.

Розкрити психологічні чинники виникнення конфліктів на різних рівнях взаємодії.

Дослідити типи конфліктів, їх динаміку та наслідки для особистості й групи.

Сформувати навички діагностики конфліктних ситуацій і поведінкових стратегій.

Ознайомити з методами профілактики, управління та врегулювання конфліктів.

Розвинути вміння застосовувати технології медіації та переговорів.

Виховати етичну культуру спілкування, толерантність і стресостійкість у конфліктних умовах.

Предметом вивчення освітнього компонента є закономірності виникнення, розвитку та розв'язання конфліктів у міжособистісній, груповій і професійній взаємодії, а також психологічні механізми, типи, динаміка та наслідки конфліктних процесів у різних соціальних контекстах.

Міжкомпонентні зв'язки: клінічна та консультативна психологія, екстремальна та кризова психологія, психологія девіантного розвитку та поведінки, методи клінічної психології та патопсихології, діагностика та оцінка в клінічній психології, основи патопсихології та психіатрії та інші.

Пререквізити: клінічна та консультативна психологія, екстремальна та кризова психологія, психологія девіантного розвитку та поведінки, методи клінічної психології та патопсихології, діагностика та оцінка в клінічній психології, основи патопсихології та психіатрії.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1. Мета вивчення освітнього компонента спрямована на формування у здобувачів освіти цілісної системи знань про природу конфліктів, розвиток умінь діагностувати, попереджувати та конструктивно вирішувати конфліктні ситуації, застосовувати психологічні технології посередництва, переговорів і медіації у професійній діяльності психолога.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента є: Ознайомити студентів із теоретико-методологічними основами сучасної конфліктології.

Розкрити психологічні чинники виникнення конфліктів на різних рівнях взаємодії.

Дослідити типи конфліктів, їх динаміку та наслідки для особистості й групи.

Сформувати навички діагностики конфліктних ситуацій і поведінкових стратегій.

Ознайомити з методами профілактики, управління та врегулювання конфліктів.

Розвинути вміння застосовувати технології медіації та переговорів.

Виховати етичну культуру спілкування, толерантність і стресостійкість у конфліктних умовах.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами освіти **компетентностей:**

інтегральні:

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

загальні:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК5. Цінування та повага різноманітності мультикультурності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

спеціальні:

ФК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

ФК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

ФК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК11. Здатність демонструвати розуміння закономірностей функціонування психіки у нормі та патології в контексті вікового аспекту та девіантного розвитку.

ФК15. Здатність співпрацювати з профільними фахівцями в сфері охорони здоров'я, освіти, соціального захисту, охорони правопорядку та іншими

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами освіти наступних програмних результатів навчання:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами освіти наступних соціальний навичок (Soft skills):

1. комунікативність (реалізується через: метод роботи у групах та мозковий штурм під час аналізу, кейс метод, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі);

2. робота в команді (реалізується через: метод роботи у групах та мозковий штурм під час аналізу, кейс метод);

3. конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри);

4. тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійна робота);

5. лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захист у групі).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента
		денна форма навчання
Кількість кредитів –4	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Вибірковий
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 053 Психологія	Рік підготовки (курс):
		1-й
		Семестр
		2-й
		Лекції
Годин для денної форми навчання: аудиторних –50 самостійної роботи здобувача освіти -70	Освітній ступінь: <u>магістр</u> ОПП Клінічна психологія	26год.
		Практичні, семінарські
		24 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		70 год.
		Індивідуальні завдання:-
		Вид підсумковою контролю: залік

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Конфліктологія як наука і предмет її вивчення. Історичні витоки, об'єкт, предмет, методи.	2	Вступна лекція, розповідь-пояснення, відео

2	Природа конфлікту. Психологічні, соціальні та комунікативні чинники виникнення.	2	Тематична лекція, презентація
3	Класифікація конфліктів. Види, рівні, сфери прояву.	2	Оглядова лекція, презентація, розповідь-пояснення,
4	Структура і динаміка конфлікту. Етапи розвитку, ескалація, завершення.	2	Тематична лекція, презентація, евристична бесіда
5	Психологічні механізми конфліктної поведінки. Агресія, фрустрація, захисні реакції.	2	Тематична лекція, презентація, евристична бесіда
6	Внутрішньоособистісні конфлікти. Мотиваційні суперечності, когнітивний дисонанс.	2	Лекція-демонстрація, презентація, розповідь-пояснення
7	Міжособистісні та сімейні конфлікти. Причини, типологія, стратегії взаємодії.	2	Тематична лекція, презентація, евристична бесіда
8	Групові та організаційні конфлікти. Лідерство, ролі, конкуренція, мобінг.	2	Лекція-демонстрація, презентація, розповідь-пояснення
9	Комунікативний аспект конфлікту. Мовні бар'єри, маніпуляції, активне	2	Тематична лекція, презентація, евристична бесіда

	слухання.		
10	Методи попередження і врегулювання конфліктів. Переговори, компроміс, співпраця.	2	Тематична лекція, презентація, евристична бесіда
11	Психотехнології медіації та фасилітації. Посередництво, роль психолога-медіатора.	2	Лекція-демонстрація, презентація, розповідь-пояснення
12	Профілактика конфліктів і розвиток емоційної компетентності. Саморегуляція, емпатія, толерантність.	4	Тематична лекція, презентація, евристична бесіда
	Усього годин	26	

2.2.2 Семінарські заняття не передбачено навчальним планом

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Конфліктологія як наука і предмет її вивчення. Історичні витоки, об'єкт, предмет, методи.	2	Бесіда, виконання практичних завдань	тестовий контроль
2	Природа конфлікту. Психологічні, соціальні та комунікативні чинники виникнення.	2	Бесіда, обговорення	письмове опитування
3	Класифікація конфліктів. Види,	2	Бесіда, диспут	творчі завдання

	рівні, сфери прояву.			
4	Структура і динаміка конфлікту. Етапи розвитку, ескалація, завершення.	2	Бесіда, обговорення, диспут, аналіз відеоматеріалів	творчі завдання
5	Психологічні механізми конфліктної поведінки. Агресія, фрустрація, захисні реакції.	2	Бесіда, кейс-метод, аналіз відеоматеріалів	виступ на задану тему
6	Внутрішньоособистісні конфлікти. Мотиваційні суперечності, когнітивний дисонанс.	2	Бесіда, обговорення, диспут, аналіз відеоматеріалів	творчі завдання, взаємоконтроль,
7	Міжособистісні та сімейні конфлікти. Причини, типологія, стратегії взаємодії.	2	Бесіда, обговорення, диспут	творчі завдання,
8	Групові та організаційні конфлікти. Лідерство, ролі, конкуренція, мобінг.	2	Бесіда, обговорення, опрацювання методик	творчі завдання, висновки за результатами методик
9	Комунікативний аспект конфлікту. Мовні бар'єри, маніпуляції, активне слухання.	2	Бесіда, кейс-метод, рольова гра	творчі завдання,
10	Методи попередження і врегулювання конфліктів. Переговори, компроміс, співпраця.	2	Бесіда, кейс-метод, рольова гра	творчі завдання,

11	Психотехнології медіації та фасилітації. Посередництво, роль психолога-медіатора.	2	Бесіда, кейс- метод, рольова гра	творчі завдання,
12	Профілактика конфліктів і розвиток емоційної компетентності. Саморегуляція, емпатія, толерантність.	2	Бесіда, кейс- метод, рольова гра	творчі завдання,
	Усього годин	24		

2.2.4. Лабораторні заняття не передбачено навчальним планом

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Конфліктологія як наука і предмет її вивчення. Історичні витоки, об'єкт, предмет, методи.	7	робота з підручником та довідковою літературою	тестування
2	Природа конфлікту. Психологічні, соціальні та комунікативні чинники виникнення.	7	робота з підручником та довідковою літературою	конспект
3	Класифікація конфліктів. Види, рівні, сфери прояву.	7	робота з довідковою літературою	творчі завдання
4	Структура і динаміка конфлікту. Етапи розвитку, ескалація, завершення.	7	робота з довідковою літературою	опитування під час занять
5	Психологічні механізми конфліктної поведінки. Агресія, фрустрація, захисні реакції.	7	робота з довідковою літературою	творчі завдання

6	Внутрішньоособистісні конфлікти. Мотиваційні суперечності, когнітивний дисонанс.	7	робота з довідковою літературою	опитування під час занять
7	Міжособистісні та сімейні конфлікти. Причини, типологія, стратегії взаємодії.	7	робота з довідковою літературою	підготовка повідомлення
8	Групові та організаційні конфлікти. Лідерство, ролі, конкуренція, мобінг.	7	робота з довідковою літературою, відеоматеріалами	опитування під час занять
9	Комунікативний аспект конфлікту. Мовні бар'єри, маніпуляції, активне слухання.	7	робота з довідковою літературою, відеоматеріалами	творчі завдання
10	Методи попередження і врегулювання конфліктів. Переговори, компроміс, співпраця.	7	робота з довідковою літературою	опитування під час занять
	Усього годин	70		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ» від 21.08.21, № 181.

Організація поточного контролю. Викладачі слідкують за тим, щоб кожен здобувач освіти отримав необхідну компетенцію в напрямках, що входять до тем практичних занять. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється відповідно до конкретних цілей.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти. Самостійна робота здобувачів освіти, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті та заліку.

Оцінка освітнього компоненту. Загальна навчальна діяльність (ЗНД) – це навчальна діяльність здобувача освіти впродовж всього періоду вивчення освітнього компонента (або її частини), що закінчуються оцінкою з формою контролю «залік». ЗНД вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі

теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Бали за ЗНД для освітніх компонентів з формою контролю «залік» розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми всіх семестрів, впродовж всього періоду вивчення освітнього компонента (з точністю до сотих) за таблицею 2 «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються заліком)», що додається (додаток 2), автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 120 до 200.

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітнього компонента, що завершується заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Семестровий контроль здійснюється на проміжних етапах навчання та є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача освіти. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальним планом, програмою освітнього компонента. Заліки проводяться на останньому практичному занятті відповідно до програми освітнього компонента.

Здобувач освіти допускається до семестрового контролю з конкретного освітнього компонента, якщо він виконав умови допуску, визначені у програмі освітнього компонента.

3.2. Питання до заліку:

1. Дайте визначення поняття «конфлікт» у психології.
2. Назвіть основні ознаки конфліктної ситуації.
3. У чому полягає предмет вивчення конфліктології?
4. Які бувають рівні конфліктів за сферою прояву?
5. Які стадії розвитку конфлікту ви знаєте?
6. Що таке ескалація конфлікту?
7. Назвіть основні типи внутрішньоособистісних конфліктів.
8. Як проявляється когнітивний дисонанс у поведінці людини?
9. Які чинники найчастіше спричиняють міжособистісні конфлікти?
10. У чому полягає відмінність між конструктивним і деструктивним конфліктом?
11. Які основні ролі учасників конфлікту?
12. Як впливає емоційна напруга на динаміку конфлікту?
13. Назвіть основні стратегії поведінки в конфлікті за Томасом-Кілманом.
14. У чому полягає сутність стратегії «компроміс»?
15. Які психологічні механізми агресивної поведінки ви знаєте?
16. Як комунікаційні бар'єри впливають на розвиток конфлікту?
17. Назвіть особливості конфліктів у трудових колективах.
18. Що таке рольовий конфлікт і наведіть приклади.
19. Як проявляються маніпуляції у конфліктній взаємодії?
20. У чому полягає функція посередника у процесі медіації?
21. Які принципи ефективних переговорів?
22. Що таке фасилітація і коли вона застосовується?
23. Як психолог може здійснювати профілактику конфліктів у колективі?
24. Які методи використовуються для діагностики конфліктності особистості?
25. Як емоційний інтелект впливає на конструктивність поведінки в конфлікті?
26. Назвіть основні техніки зниження напруги в конфліктних ситуаціях.
27. Як визначити приховані мотиви учасників конфлікту?
28. У чому полягає відмінність між медіацією і арбітражем?
29. Які етичні принципи має дотримуватись психолог під час вирішення конфлікту?

30. Які особистісні якості допомагають ефективно працювати з конфліктами?

3.3. Контрольні питання

1. Дайте визначення поняття «конфлікт» у психології.
2. Назвіть основні ознаки конфліктної ситуації.
3. У чому полягає предмет вивчення конфліктології?
4. Які бувають рівні конфліктів за сферою прояву?
5. Які стадії розвитку конфлікту ви знаєте?
6. Що таке ескалація конфлікту?
7. Назвіть основні типи внутрішньоособистісних конфліктів.
8. Як проявляється когнітивний дисонанс у поведінці людини?
9. Які чинники найчастіше спричиняють міжособистісні конфлікти?
10. У чому полягає відмінність між конструктивним і деструктивним конфліктом?
11. Які основні ролі учасників конфлікту?
12. Як впливає емоційна напруга на динаміку конфлікту?
13. Назвіть основні стратегії поведінки в конфлікті за Томасом-Кілманом.
14. У чому полягає сутність стратегії «компроміс»?
15. Які психологічні механізми агресивної поведінки ви знаєте?
16. Як комунікаційні бар'єри впливають на розвиток конфлікту?
17. Назвіть особливості конфліктів у трудових колективах.
18. Що таке рольовий конфлікт і наведіть приклади.
19. Як проявляються маніпуляції у конфліктній взаємодії?
20. У чому полягає функція посередника у процесі медіації?
21. Які принципи ефективних переговорів?
22. Що таке фасилітація і коли вона застосовується?
23. Як психолог може здійснювати профілактику конфліктів у колективі?
24. Які методи використовуються для діагностики конфліктності особистості?
25. Як емоційний інтелект впливає на конструктивність поведінки в конфлікті?
26. Назвіть основні техніки зниження напруги в конфліктних ситуаціях.
27. Як визначити приховані мотиви учасників конфлікту?
28. У чому полягає відмінність між медіацією і арбітражем?
29. Які етичні принципи має дотримуватись психолог під час вирішення конфлікту?
30. Які особистісні якості допомагають ефективно працювати з конфліктами?

3.4. Індивідуальні завдання не передбачено

3.5. Правила оскарження оцінки

Якщо здобувач освіти не згоден з отриманою на занятті оцінкою, він може її оскаржити. В такому разі його знання будуть оцінюватися комісією у складі завідувача або завуча кафедри, незалежного викладача та викладача групи, в якій він навчається.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Для успішного засвоєння освітнього компонента необхідно, щоб здобувач освіти систематично готувався до практичних занять, виконував завдання для самостійної роботи, читав рекомендовану літературу, брав активну участь у обговоренні теми заняття.

Відвідування практичних занять є обов'язковим (за виключенням поважних причин). Заняття, що пропущене здобувачем освіти, з будь-якої причини, має бути відпрацьовано. Неприпустимо запізнюватися на заняття.

При спілкуванні з викладачем та оточуючими здобувачами освіти, він повинен виявляти ввічливість, розмовляти тихо і поводити себе спокійно.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання академічної доброчесності здобувачем освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань та завдань з підсумкових контролів результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Порушенням академічної доброчесності вважається плагіат, списування, обман, фальсифікація тощо.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до наступної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (підсумковий контроль, залік тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування з ЗВО.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с
2. Конфліктологія: навч. посібник / Т. В. Петровська, О. М. Курдибаха; за заг. ред. Т. В. Петровської. - К. : Видавець Позднишев, 2024. - 193 с.
3. Кавиліна Г. К. Конфліктологія: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності: 012 Дошкільна освіта. Одеса: Видавництво ТОВ «Лерадрук», 2021. 153 с.
4. Сивогракова З. А., Алексеєнко Н. В. Психологія конфліктів. Соціально-психологічний вимір управління конфліктами: Конспект лекції. – Харків: УкрДУЗТ, 2020. – 52 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення здобувачами освіти Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv22.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_grup_ad.pdf